

FACIT

Några uppgifter om produktregeln och kedjeregeln

Uppgifterna är tänkta att lösas utan miniräknare

1. Bestäm $f'(x)$ om produktregeln

a) $f(x) = 3 \sin(x) \cdot \cos(x) + \sin(3x)$

$$= \underline{3 \cos(x) \cdot \cos(x)} + \underline{3 \sin(x) \cdot (-\sin(x))} + 3 \cos(3x) \\ = \underline{3 \cos^2(x)} - \underline{3 \sin^2(x)} + 3 \cos(3x)$$

b) $f(x) = e^x \cdot (4 - x^2)$ Produktregeln

$$\underline{e^x \cdot (4-x^2)} + \underline{e^x \cdot (-2x)} = e^x(-x^2 - 2x + 4)$$

c) $f(x) = \cos^2(3x) = (\cos(3x))^2$ Kedjeregeln

$$2 \cdot \cos(3x) \cdot (-\sin(3x)) \cdot 3 = -6 \sin(3x) \cdot \cos(3x)$$

d) $f(x) = x(2 - x^3)^4$ Produktregeln

$$\underline{1 \cdot (2-x^3)^4} + \underline{x \cdot 4 \cdot (2-x^3)^3 \cdot (-3x^2)} = \\ = (2-x^3)^4 - 12x^3 \cdot (2-x^3)^3$$

2. Visa att derivatan av $f(x) = x^3$ är $f'(x) = 3x^2$ med hjälp av **produktregeln**

$$f(x) = x^3 = x \cdot x \cdot x$$

$$f'(x) = \underline{1 \cdot x \cdot x} + \underline{x \cdot 1 \cdot x} + \underline{x \cdot x \cdot 1} \\ = \underline{x^2} + \underline{x^2} + \underline{x^2} = 3x^2$$

3. Vissa funktioner kan deriveras med både kedjeregeln och produktregeln.

- a) Visa att funktionen $f(x) = \sin^3(x)$ är en sådan genom att härleda derivatan med hjälp av båda reglerna.

Kedjeregeln: $f(x) = (\sin(x))^3$ $f'(x) = 3 \cdot (\sin(x))^2 \cdot \cos(x)$	Produktregeln: $f(x) = \sin(x) \cdot \sin(x) \cdot \sin(x)$ $f'(x) = \underline{\cos(x) \cdot \sin^2(x)} + \underline{\cos(x) \cdot \sin^2(x)} + \underline{\cos(x) \cdot \sin^2(x)}$ $= 3 \sin^2(x) \cdot \cos(x)$
--	---

- b) Visa att oavsett hur funktionen f ser ut så kommer funktionen $g = f^3$ att vara en funktion där derivatan kan fås med både produktregeln och kedjeregeln.

Kedjeregeln: $g = f^3$	Produktregeln: $g = f \cdot f \cdot f$
------------------------	--

$g' = 3 \cdot f \cdot f'$	$g' = \underline{f' \cdot f \cdot f} + \underline{f \cdot f' \cdot f} + \underline{f \cdot f \cdot f'}$ $= 3 \cdot f^2 \cdot f'$
---------------------------	---

4. Bestäm $f'(x)$ om

Produktregeln

a) $f(x) = 5x(4-x^3)^2$

$$f'(x) = \underline{5} \cdot \underline{(4-x^3)^2} + 5 \cdot \underline{2(4-x^3)} \cdot \underline{(-3x^2)} = 5(4-x^3)^2 - 30x^3(4-x^3)$$

b) $f(x) = e^x \cdot \sin(x) \cdot (x^2 - 2x)$

$$f'(x) = \underline{e^x} \cdot \underline{\sin(x)} \cdot \underline{(x^2 - 2x)} + e^x \cdot \underline{\cos(x)} \cdot \underline{(x^2 - 2x)} + e^x \cdot \underline{\sin(x)} \cdot \underline{(2x - 2)}$$

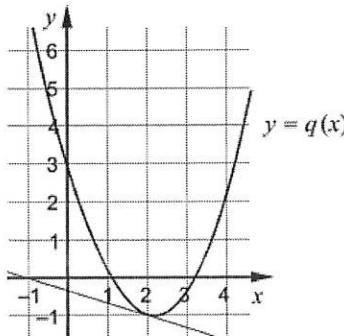
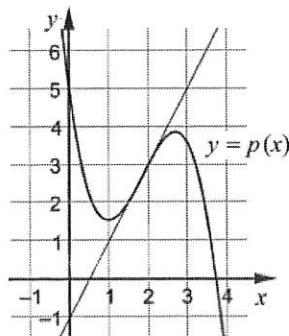
c) $f(x) = 2(\sin(x) \cdot e^{-x^2})^3$

$$f'(x) = 2 \cdot 3 \cdot (\sin(x) \cdot e^{-x^2})^2 \cdot \left(\underline{\cos(x)} \cdot e^{-x^2} + \sin(x) \cdot e^{-x^2} \cdot (-2x) \right)$$

Vänre derivatan är en produkt.

5. Lös nedanstående uppgift ifrån ett gammalt nationellt prov:

Figurerna visar kurvorna $y = p(x)$ och $y = q(x)$ samt tangenterna till dessa för $x = 2$

Låt $r(x) = p(x) \cdot q(x)$ och bestäm $r'(2)$.

(0/0/2)

Produktregeln: $r'(2) = p'(2) \cdot q(2) + p(2) \cdot q'(2) = \begin{cases} \text{Graferna:} \\ p(2)=3 \quad p'(2)=2 \\ q(2)=-1 \quad q'(2)=-\frac{1}{3} \end{cases}$

$$= 2 \cdot (-1) + 3 \cdot \left(-\frac{1}{3}\right) = -2 - 1 = -3$$

6. Bestäm en primitiv funktion till

a) $f(x) = x(5x^2 + 4)^3$

Kedjeregeln brukas!

Testa med $(5x^2 + 4)^4$

Rätt svar: $\frac{1}{40} (5x^2 + 4)^4$

b) $g(x) = -x^2 e^{x^3}$

Testa med e^{x^3}

Rätt svar: $-\frac{1}{3} e^{x^3}$

c) $h(x) = e^{4x}(4 \sin(x) + \cos(x)) \doteq 4e^{4x} \cdot \sin(x) + e^{4x} \cdot \cos(x)$

Prod. regeln
brukas!

$H(x) = e^{4x} \cdot \sin(x)$